Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0265

Genetiškai modifikuoti kukurūzai DP202216 x NK603 x DAS-40278-9 ir jų subkombinacijos DP202216 x NK603, DP202216 x DAS-40278-9

2026 m. liepos 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2026 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2026/1443, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216 x NK603 x DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų DP202216 x NK603, DP202216 x DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (2026/2746(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2026 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2026/1443[1], kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216 x NK603 x DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų DP202216 x NK603, DP202216 x DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (D114997/04),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[2], ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį ir 19 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2026 m. balandžio 27 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad apeliacinis komitetas per 2026 m. birželio 2 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių

---

1 OL L, 2026/1443, 2026 7 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/1443/oj.

2 OL L 268, 2003 10 18, p. 1.
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[3], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m. spalio 30 d. priimtą ir 2025 m. gruodžio 5 d. paskelbtą nuomonę[4],

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[5],

---

[3] OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

[4] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified maize DP202216 × NK603 × DAS-40278-9 (application GMFF-2022-6232)“, *EFSA Journal*, 2025, 23(12):e9746, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9746.

[5] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207 (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto

---

– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/586, 2026 2 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/586/oj);
– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2025 m. rugsėjo 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2026/1523, 2026 4 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1523/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1703, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1703/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės MON 88913 (MON-88913-8), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jo pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1704, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1704/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų MON 88302, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1705, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1705/oj);

pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi 2023 m. kovo 10 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 5 ir 17 straipsnius Belgijoje įsisteigusi bendrovė „Corteva Agriscience

---

– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2026/1706, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1706/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1707, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1707/oj);
– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/2150, 2026 5 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2150/oj);
– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 829/2003 leidžiama pateikti rinkai maisto produktus, maisto sudedamąsias dalis ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų cukrinių runkelių KWS20-1, projekto (OL C, C/2026/2151, 2026 5 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2151/oj);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų DBN-09004-6, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0041);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų T25 (ACS-ZMØØ3-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0042);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės GHB614 × LLCotton25, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0043);

Belgium B.V.“ Jungtinėse Valstijose įsisteigusios bendrovės „Corteva Agriscience LLC“ vardu pateikė paraišką leisti pateikti rinkai maisto produktus, maisto sudedamąsias dalis ir pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216 × NK603 × DAS-40279-9 (toliau – GM kukurūzai), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti; kadangi ta paraiška taip pat apėmė produktų, kurių sudėtyje yra GM kukurūzų arba kurie iš jų sudaryti, naudojimą kitais tikslais nei maistui ir pašarams, išskyrus auginimą;

B. kadangi 2025 m. spalio 30 d. EFSA priėmė palankią mokslinę nuomonę dėl leidimo išdavimo GM kukurūzams ir ši nuomonė buvo paskelbta 2025 m. gruodžio 5 d.;

C. kadangi EFSA padarė išvadą, kad, vertinant galimą poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai ir aplinkai, paraiškoje aprašyti GM kukurūzai ir jų subkombinacijos yra tokie pat saugūs kaip ir jų tradicinis atitikmuo ir ištirtų genetiškai nemodifikuotų kontrolinių veislių kukurūzai; kadangi EFSA taip pat padarė išvadą, kad maisto produktų ir pašarų, pagamintų iš GM kukurūzų ir jų subkombinacijų, vartojimas nekelia jokių žmonių ir gyvūnų mitybos problemų; kadangi nuomonėje nebuvo aptarti keli platesnio pobūdžio aplinkosauginio, socioekonominio bei kumuliacinio poveikio klausimai, kurie, EFSA nuomone, nepriklauso jos kompetencijos sričiai;

D. kadangi GM kukurūzai buvo išvesti kryžminimo būdu siekiant suderinti šiuos tris šiuos atskirus įvykius: DP202216, išreiškiantis fosfinotricino acetiltransferazės fermentą (PAT), siekiant suteikti atsparumą herbicidams, kurių sudėtyje yra amonio gliufozinato, ir kukurūzų endogeninis baltymas su pakeista išraiška (EPAE) ZMM28, siekiant suteikti galimybę padidinti derlingumą lauko sąlygomis, NK603, išreiškiantis CP4 EPSPS ir CP4 EPSPS L214P, siekiant suteikti atsparumą glifosato pagrindo herbicidams, ir DAS-40278–9, išreiškiantis ariloksialkanoato dioksigenazę (AAD-1), siekiant suteikti atsparumą 2,4-D ir ariloksifenoksipropionato (AOPP) klasės herbicidams[6];

– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės T304-40, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0044);
– 2026 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 94637, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0150).

6 EFSA mokslinė nuomonė, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9746, p. 7.

E. kadangi EFSA anksčiau buvo įvertinusi tik NK603 × DAS- 40278–9 subkombinaciją; kadangi pareiškėjas nepateikė jokių eksperimentinių duomenų dėl subkombinacijų DP202216 × NK603 ir DP202216 × DAS-40278-9, kurių EFSA anksčiau nėra įvertinusi; kadangi, nepaisant to, EFSA padarė išvadą, kad ši subkombinacija saugos problemų nekels;

F. kadangi į EFSA atliktus rizikos vertinimus nebuvo įtraukti ilgalaikiai toksikologiniai tyrimai ar išsami kumuliacinio ir kombinatorinio poveikio analizė, įskaitant galimas sąveikas su pesticidų, dažnai naudojamų auginant kukurūzus, liekanomis;

G. kadangi didžioji dauguma GM kultūrinių augalų, įskaitant GM kukurūzus, buvo genetiškai modifikuoti taip, kad būtų atsparūs vienam ar keliems papildomiems herbicidams, kuriuos galima naudoti auginant GM kultūrinius augalus, jų nesunaikinant, kaip būtų herbicidams neatsparių kultūrinių augalų atveju; kadangi ne vienu tyrimu įrodyta, jog auginant herbicidams atsparius GM kultūrinius augalus dažniau naudojami papildomi herbicidai, didele dalimi dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių;

H. kadangi herbicidams atsparius GM kultūrinius augalus auginantys ūkininkai patenka į piktžolių valdymo sistemą, kuri yra labai arba visiškai priklausoma nuo herbicidų, ir kartu sukuriama priklausomybė nuo papildomų herbicidų naudojimo, tai paverčiant neatsiejama gamybos sistemos dalimi; kadangi dėl padidėjusios priklausomybės nuo papildomų herbicidų ūkiuose, kuriuose sėjami GM kukurūzai, sparčiau atsiras ir plis tiems herbicidams atsparios piktžolės, todėl reikės naudoti dar daugiau herbicidų, ir taip susidarys užburtas herbicidų ratas; kadangi dėl to neigiamas poveikis, kurį lemia pernelyg didelė priklausomybė nuo herbicidų, pablogins dirvožemio būklę, vandens kokybę ir virš žemės bei po žeme esančią biologinę įvairovę, taip pat turės įtakos žmonėms ir gyvūnams, be kita ko, dėl daugiau herbicidų liekanų maiste ir pašaruose;

I. kadangi ne vienu tyrimu įrodyta, jog auginant herbicidams atsparius GM kultūrinius augalus dažniau naudojami papildomi herbicidai, didele dalimi dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių[7]; kadangi dėl to reikia numatyti, kad GM kukurūzai bus apdorojami didesnėmis glifosato, gliufozinato, AOPP ir 2,4-D herbicidų dozėmis ir tai bus daroma pakartotinai, todėl jų derliuje gali būti didesnis liekanų ir jų skilimo produktų (metabolitų) kiekis;

---

[7] Žr., pvz., Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, *Environmental Management*, 2016 m. sausio mėn., 57(1), p. 31–48, https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 ir Benbrook, C. M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years“, *Environmental Sciences Europe*, 2012 m. rugsėjo 28 d., Vol. 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

J. kadangi gliufozinatas priskiriamas prie toksiškų reprodukcijai medžiagų (1B kategorija) ir todėl atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009[8] nustatytus paraiškos atmetimo kriterijus; kadangi leidimas Sąjungoje naudoti gliufozinatą baigė galioti 2018 m. liepos 31 d.[9];

K. kadangi vis dar esama didelių mokslinių abejonių dėl glifosato saugumo žmonių sveikatai ir aplinkai; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios pavojingų medžiagų kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra, priešingai, glifosatą priskyrė prie tikėtiną kancerogeninį poveikį žmonėms turinčių medžiagų; kadangi keletu kitų naujausių recenzuojamų mokslinių tyrimų patvirtinamas glifosato kancerogeninis potencialas[10]; kadangi žurnalas „Regulatory Toxicology and Pharmacology“ oficialiai atšaukė 2000 m. paskelbtą mokslinį straipsnį „Safety Evaluation and Risk Assessment of the Herbicide Roundup and Its Active Ingredient, Glyphosate, for Humans“, kuris buvo naudojamas siekiant pagrįsti glifosato saugumą daugelyje rizikos vertinimų, nes „buvo išreikštas susirūpinimas dėl jo autorystės, tyrimų rezultatų pagrįstumo, atsižvelgiant į autorių ir tyrimo rėmėjo indėlio iškraipymą, taip pat dėl galimų autorių interesų konfliktų“[11];

L. kadangi eksperto, dalyvavusio kuriant GM augalus, recenzuotame moksliniame straipsnyje keliami klausimai, ar GM kultūriniai augalai, atsparūs 2,4-D veikliajai medžiagai, yra saugūs dėl jos skilimo į citotoksiškus skilimo produktus[12];

M. kadangi laikoma, jog herbicidų liekanų ir metabolitų, randamų GM augaluose, vertinimas nėra EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės kompetencijos sritis, todėl vykdant GMO autorizacijos procedūrą jis nėra atliekamas; kadangi tai yra problema, nes pati genetinė modifikacija gali turėti įtakos tam, kaip

---

8 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

9 https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/start/screen/active-substances/details/79.

10 Žr., pavyzdžiui, https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 ir https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

11 https://doi.org/10.1006/rtph.1999.1371.

12 Lurquin, P. F., „Production of a toxic metabolite in 2, 4-D-resistant GM crop plants“, *3 Biotech* 6, 82 (2016), https://doi.org/10.1007/s13205-016-0387-9.

atitinkamas GM augalas suskaidys papildomus herbicidus, taip pat jų metabolitų sudėčiai, taigi ir jų toksiškumui[13];

N. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 reikalaujama užtikrinti, kad GM maistas ar pašarai neturėtų neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai arba aplinkai, ir kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas ir kitus su svarstomu klausimu pagrįstai siejamus veiksnius; kadangi šie teisėti veiksniai turėtų apimti Sąjungos pareigas pagal Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, Paryžiaus klimato susitarimą[14] ir Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvenciją[15] (JT BĮK);

O. kadangi nepriklausoma galimo neigiamo poveikio biologinei įvairovei, dirvožemio būklei, apdulkintojams ir netiksliniams organizmams stebėsena ir priežiūra tebėra nepakankamai užtikrintos;

P. kadangi esant moksliniam netikrumui turėtų būti taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje įtvirtintas atsargumo principas;

Q. kadangi Sąjunga, kaip JT BĮK susitariančioji šalis, pagal jos 3 straipsnį privalo užtikrinti, kad Sąjungos jurisdikcijai ar kontroliuojamoms sritims priskiriama veikla nebūtų daroma žala kitų valstybių aplinkai;

R. kadangi Sąjungos sprendimas atnaujinti leidimą naudoti GM kukurūzus neatitiktų tarptautinių įsipareigojimų mažinti pesticidų naudojimą[16], atsižvelgiant į padidėjusį glifosato ir glufozinato poveikį žmonėms, gyvūnams ir aplinkai šalyse, kuriose auginami šie herbicidams atsparūs GM kultūriniai augalai, taip pat į galimas rimtas su tuo susijusias pasekmes sveikatai;

S. kadangi Sąjungoje neleidžiama auginti GM kukurūzų;

T. kadangi Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2026/1443 būtų leidžiama į Sąjungą importuoti produktus, neatitinkančius standartų, kurių laikosi Sąjungos ūkininkai, dėl to jie atsidurtų nepalankioje

---

13 Taip iš tiesų yra glifosatų atveju, kaip nurodyta EFSA pagrįstoje nuomonėje dėl esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį (*EFSA leidinys*, 2018, 16(5):e5263, p. 12, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263).

14 OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

15 OL L 309, 1993 12 13, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/1993/626/oj.

16 2022 m. gruodžio mėn. per JT BĮK COP15 buvo susitarta dėl pasaulinės biologinės įvairovės sistemos, į kurią įtrauktas pasaulinis tikslas iki 2030 m. bent 50 proc. sumažinti pesticidų keliamą riziką (žr. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/ip_22_7834).

konkurencinėje padėtyje;

U. kadangi strateginio dialogo dėl žemės ūkio ateities ES išvadose[17] Komisija raginama iš naujo įvertinti savo požiūrį dėl žemės ūkio maisto produktų patekimo į importo ir eksporto rinką, atsižvelgiant į iššūkius, susijusius su skirtingais Sąjungos ir jos prekybos partnerių standartais; kadangi sąžiningesni prekybos santykiai pasauliniu lygmeniu, derantys su sveikos aplinkos tikslais, buvo vienas iš pagrindinių ūkininkų reikalavimų per 2023, 2024 ir 2025 m. demonstracijas;

V. kadangi Parlamentas ne kartą pabrėžė, kad Komisija neturėtų leisti naudoti GMO tais atvejais, kai valstybės narės Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto arba Apeliacinio komiteto posėdžiuose nesusitaria kvalifikuota balsų dauguma, kad būtų išspręstas nuolatinės demokratijos stokos klausimas;

W. kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų ir to, kad valstybės narės nepalaiko GMO, taip pat Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikia leidimus GMO;

X. kadangi, vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija, vertinant GMO ilgalaikį tvarumą ir saugą būtina atsižvelgti į žmonių, gyvūnų, augalų ir aplinkos sveikatos tarpusavio priklausomybę;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2026/1443 viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2026/1443 neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002[18] nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie GM maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

3. prašo Komisijos atšaukti Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2026/1443;

4. ragina Komisiją neleisti importuoti herbicidams atsparių GM

---

17 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/agriculture-and-green-deal/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_lt.

18 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

kultūrinių augalų, nes dėl to padidėja papildomų herbicidų naudojimas, taigi padidėja grėsmė biologinei įvairovei, maisto saugai ir darbuotojų sveikatai;

5. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške EP nariams pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų reikia atsižvelgti į tvarumą[19]; vis dėlto reiškia didelį nusivylimą, kad nuo to laiko Komisija ir toliau suteikia leidimus į Sąjungą importuoti GMO, nepaisydama nuolatinių Parlamento prieštaravimų ir to, kad dauguma valstybių narių balsuoja prieš;

6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos pareigas pagal tarptautinius susitarimus, kaip antai Paryžiaus klimato susitarimą, JT BĮK ir JT DVT; pakartoja savo raginimą prie įgyvendinimo aktų projektų pridėti aiškinamąjį memorandumą, kuriame būtų paaiškinta, kaip tuose aktuose laikomasi žalos nedarymo principo[20];

7. pabrėžia, kad 2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento priimtuose pakeitimuose dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011,[21] kuriuos Parlamentas priėmė kaip derybų su Taryba pagrindą, teigiama, kad Komisija negali suteikti leidimo naudoti GMO, kai nėra palankiai balsuojančios kvalifikuotos valstybių narių daugumos; primygtinai ragina, kad Komisija gerbtų šią poziciją, ir ragina Tarybą tęsti savo darbą ir skubiai priimti bendrą požiūrį dėl šio dokumento;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

---

19 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

20 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (OL C 270, 2021 7 7, p. 2), 102 dalis.

21 OL C 445, 2021 10 29, p. 257.